

Explaining the Severity of Clinical Symptoms of Borderline Personality Disorder Based on Early Maladaptive Schemas and Coping Styles

Jafari Jozani M¹, *Monirpoor N², Mirzahoseini H²

Author Address

1. PhD Student, Department of Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran;

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Qom Branch, Islamic Azad University, Qom, Iran.

*Corresponding author's email: monirpoor1357@gmail.com

Received: 2020 July 15; Accepted: 2020 October 11

Abstract

Background & Objectives: Borderline Personality Disorder (BPD) manifests in several deficiencies in self-conceptual interpersonal relationships and behavioral, emotional, and cognitive actions. A factor affecting BPD is the Early Maladaptive Schemas (EMSs), i.e., created in the individual. EMSs begin to form at the beginning of each person's life. When EMSs are triggered, individuals react to them with inefficient coping styles. These dysfunctional styles lead to the continuation of the EMSs. BPD has a high tendency to become chronic; thus, it has a high mortality rate, and numerous other disorders are associated with it.

Moreover, the incidence of BPD in society has multiple consequences, including divorce, treatment costs, and so on. Therefore, it is necessary to identify the potentially dangerous factors for this disorder and improve individuals' conditions. Thus, this study aimed to explain the severity of clinical symptoms of BPD based on EMSs and coping styles.

Methods: The present correlational study used structural equation modeling. The statistical population of this study included all patients with BPD referring to psychology clinics in Tehran city, Iran, in 2018. The statistical sample consisted of 300 patients with BPD (per clinical psychologist's diagnosis) who were selected by the purposive sampling method. The study's inclusion criteria included having BPD symptoms and its approval by a clinical psychologist. The exclusion criterion of the study was no co-morbidity with other mental illnesses. The required data were collected using Millon Clinical Multiaxial Inventory-III (Millon, 1994), Young Early Maladaptive Schemas Scale (Young, 1990), Young-Rygh Avoidance Inventory (Young & Rygh, 1994), and Young Compensation Inventory (Young, 1995). This study used descriptive statistics (central & dispersion indices, e.g., mean & standard deviation), inferential statistics (Pearson correlation coefficient) and structural equation modeling to analyze the data. A bootstrap test was used to evaluate the mediating relationships. The significance level was considered 0.05. These analyzes were performed using SPSS and LISREL.

Results: The obtained Pearson correlation coefficient data indicated that there was more correlation between EMSs and extreme compensation ($p < 0.001$, $r = 0.466$) and less correlation between clinical symptoms and avoidance ($p < 0.001$, $r = 0.10$). Moreover, the total path coefficient (sum of direct & indirect path coefficients) between EMSs and the clinical syndrome ($p < 0.001$, $\beta = 0.77$) was positive and significant. The direct path coefficient between the EMSs and extreme compensation was positive and significant ($p < 0.001$, $\beta = 0.60$), and path coefficients between EMSs and avoidance ($p = 0.010$, $\beta = 0.51$) and EMSs and clinical syndrome ($p < 0.001$, $\beta = 0.41$) were positive and significant. Finally, the indirect path coefficient between the EMSs and the clinical syndrome was mediated by extreme compensation ($p = 0.015$, $\beta = 0.12$). The indirect path coefficient between the EMSs and the clinical symptoms was significant with the mediation role of avoidance ($p = 0.013$, $\beta = 0.49$). The goodness of fit indices also supported the optimal fit of the model with the collected data ($X^2/df = 2.282$, $CFI = 0.93$, $GFI = 0.90$, $AGFI = 0.88$, $RMSEA = 0.065$).

Conclusion: According to the results, extreme compensation and avoidance coping styles play a mediating role in the relationship between EMSs and BPD symptoms. Overall, the collected results highlight the importance of the role of EMSs in individuals with BPD.

Keywords: Borderline personality, Clinical syndrome, Early maladaptive schemas, Coping styles.

تبیین شدت نشانگان بالینی اختلال شخصیت مرزی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های مقابله‌ای

مونا جعفری جوزانی^۱، *نادر منیرپور^۲، حسن میرزاحسینی^۲

توضیحات نویسندگان

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی عمومی، گروه روان‌شناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران؛

۲. استادیار، گروه روان‌شناسی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

*وابانامه نویسنده مسئول: monirpoor1357@gmail.com

تاریخ دریافت: ۲۵ تیر ۱۳۹۹؛ تاریخ پذیرش: ۲۰ مهر ۱۳۹۹

چکیده

زمینه و هدف: اختلال شخصیت مرزی با نارسایی‌های متعددی خود را نشان می‌دهد که می‌تواند در روابط بین فردی خودبنداره، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های مقابله‌ای پدیدار شود. هدف پژوهش حاضر تبیین شدت نشانگان بالینی اختلال شخصیت مرزی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های مقابله‌ای بود.

روش بررسی: روش پژوهش حاضر از نوع همبستگی و مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش را تمامی مراجعه‌کنندگان با تشخیص اختلال شخصیت مرزی به کلینیک‌های روان‌شناسی شهر تهران در سه ماهه پایانی سال ۱۳۹۷ تشکیل دادند. از بین آن‌ها تعداد سیصد نفر به روش نمونه‌گیری هدف‌مند انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه چندمحوری بالینی میلون-۳ (میلون، ۱۹۹۴)، مقیاس طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ (یانگ، ۱۹۹۰)، پرسشنامه اجتناب یانگ-رای (یانگ و رای، ۱۹۹۴) و پرسشنامه جبران یانگ (یانگ، ۱۹۹۵) به دست آمد. تحلیل داده‌ها از طریق ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای Lisrel نسخه ۸/۸۰ و SPSS نسخه ۲۲ انجام پذیرفت. سطح معناداری آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، ضرایب مسیر کل بین طرحواره ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی ($\beta=0/77, p<0/001$) مثبت و معنادار بود. ضریب مسیر غیرمستقیم بین طرحواره ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی با میانجیگری جبران افراطی ($\beta=0/12, p=0/015$) و ضریب مسیر غیرمستقیم بین طرحواره ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی با میانجیگری اجتناب ($\beta=0/49, p=0/013$) معنادار بود. همچنین شاخص‌های نکوایی برازش از برازش مطلوب الگو با داده‌های گردآوری شده حمایت کردند ($\chi^2/df=2/282, CFI=0/93$ ، $RMSEA=0/065$ ، $AGFI=0/88$ ، $GFI=0/90$).

نتیجه‌گیری: براساس نتایج پژوهش نتیجه گرفته می‌شود که سبک‌های مقابله‌ای جبران افراطی و اجتناب در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان بالینی اختلال شخصیت مرزی نقش میانجی ایفا می‌کنند. به‌طور کلی نتایج این پژوهش از اهمیت نقش طرحواره‌های ناسازگار در افراد مبتلا به اختلال شخصیت مرزی حمایت می‌کند.

کلیدواژه‌ها: شخصیت مرزی، نشانگان بالینی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه، سبک‌های مقابله‌ای.

(۱۲)؛ اما درباره سبک‌های مقابله‌ای در اختلال شخصیت مرزی پژوهشی انجام نشده است.

به پژوهش‌های متعددی در این راستا اشاره شده است؛ از جمله اسماعیلیان و همکاران در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و اختلال شخصیت مرزی رابطه وجود دارد؛ همچنین طرحواره‌های ناسازگار اولیه رایج در شخصیت‌های مرزی شامل رهاشدن، بی‌اعتمادی/مورد سوءاستفاده قرارگرفتن، انزوای اجتماعی، محرومیت عاطفی و شرم است (۱۳). کارلسون و همکاران در پژوهش خود دریافتند که اختلال در عملکرد اجتماعی و سبک‌های مقابله‌ای با اختلال شخصیت مرزی رابطه مثبت دارد؛ به علاوه حمایت اجتماعی و شبکه اجتماعی سالم ممکن است نقش مهمی در نقش اجتماعی زنان مبتلا به اختلال شخصیت مرزی داشته باشد (۱۴).

باتوجه به اینکه اختلال شخصیت مرزی گرایش زیادی به مزمن شدن دارد، نرخ مرگ‌ومیر در آن زیاد است و اختلالات دیگر بسیاری هستند که با آن همبودی دارند. از طرف دیگر ابتلای افراد جامعه به اختلال شخصیت مرزی تبعات بسیاری را از جمله طلاق، هزینه‌های درمان و غیره در پی دارد؛ ازاین‌رو لازم است عواملی که به‌صورت بالقوه برای ابتلا به این اختلال خطرناک و اصلاح‌شدنی وجود دارد، شناسایی شود و افراد براساس آن‌ها متمایز شوند؛ همچنین برنامه‌هایی برای پیشگیری، کنترل و درمان این اختلال طراحی و اجرا شود. متغیرهایی که در این پژوهش از آن‌ها نام برده شد، از مهم‌ترین عوامل افزایش احتمال ابتلا به اختلال شخصیت مرزی هستند؛ ازاین‌رو انجام پژوهش حاضر و تحقیقاتی مانند آن به‌منظور داشتن جامعه‌ای سالم و کاهش مشکلات روانی ضروری است؛ بنابراین هدف از انجام این مطالعه ارائه مدلی بود که در آن به تبیین شدت نشانگان بالینی اختلال شخصیت مرزی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های مقابله‌ای بپردازد.

۲ روش بررسی

روش پژوهش حاضر از نوع همبستگی و مدل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش را تمامی مراجعه‌کنندگان با تشخیص اختلال شخصیت مرزی به کلینیک‌های روان‌شناسی شهر تهران در سه ماهه پایانی سال ۱۳۹۷ تشکیل دادند. نمونه آماری شامل سیصد نفر از مبتلایان به شخصیت مرزی، براساس مصاحبه بالینی توسط روان‌شناس بود که به‌روش نمونه‌گیری هدف‌مند انتخاب شدند و پرسشنامه‌های پژوهش را تکمیل کردند. به‌منظور انتخاب حجم نمونه، در پژوهش مدل‌یابی به ازای هر متغیر آشکار ۱۰ تا ۱۵ نفر نیاز است؛ ازاین‌رو و براساس متغیرهای موجود در مدل مفهومی (شکل ۱)، سیصد نفر به‌روش نمونه‌گیری هدف‌مند انتخاب شدند (۱۵). معیارهای ورود شرکت‌کنندگان به این پژوهش شامل داشتن علائم اختلال شخصیت مرزی و تأیید آن توسط روان‌شناس بالینی بود. معیار خروج

اختلال شخصیت مرزی^۱، با نارسایی‌های متعددی خود را نشان می‌دهد که در روابط بین‌فردی خودپنداره و کنش‌های رفتاری و هیجانی و شناختی پدیدار می‌شود (۱). معیارهای تشخیصی برای اختلال شخصیت مرزی شامل تلاش‌های دیوانه‌وار برای جلوگیری از ترک‌شدن، بی‌ثباتی شدید در ارتباط عاطفی و خودپنداره، تکانشگری و دشواری در کنترل خشم، خودزنی، احساس مزمن پوچی، افکار پارانوئید و نشانه‌های تجزیه‌ای است (۲). اختلال شخصیت مرزی الگوی فراگیری از بی‌ثباتی در روابط میان‌فردی، خودانگاره و عواطف به‌همراه تکانشگری بارز است که از اوایل بزرگسالی شروع می‌شود. این اختلال مرز بین سایکوز و نوروز نامیده شده است. صفات متمایزکننده این اختلال، آشفتگی در خودپنداره و احساس‌های مزمن پوچی و بیهودگی را شامل می‌شود (۳). پژوهشگران به‌طور فزاینده‌ای بر نقش شناخت ناسازگار در گسترش و حفظ اختلال شخصیت مرزی تأکید می‌کنند. یکی از عوامل مطرح‌شده در زمینه اختلال شخصیت مرزی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۲ است که در فرد ایجاد می‌شود. طرحواره‌ها در ابتدای زندگی هر فرد شروع به شکل‌گیری می‌کند (۴).

نتایج مطالعات در این زمینه حاکی از آن است که طرحواره‌های ناسازگار در افراد مبتلا به شخصیت مرزی بیشتر مشاهده می‌شود و طرحواره‌های ناسازگار با شخصیت مرزی رابطه دارد (۵). چهار طرحواره کلیدی برای اختلال شخصیت مرزی مطرح شده است: محافظ ازهم‌گسیخته؛ کودک تکانشی؛ کودک ترک‌شده؛ کودک خشمگین. در مطالعه دیگر در اختلال شخصیت مرزی طرحواره محافظ ازهم‌گسیخته به‌صورت معناداری بیشتر از طرحواره‌های دیگر در این شخصیت وجود داشت (۶). همچنین مطالعات نشان داد، بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه ترک‌شدن، بی‌اعتمادی/آزاردیدن و مشکلاتی از قبیل دوری‌گزینی اجتماعی در شخصیت مرزی ارتباط وجود دارد (۷).

زمانی که طرحواره‌ها برانگیخته می‌شوند، افراد با سبک‌های مقابله‌ای^۳ ناکارآمدی به آن واکنش نشان می‌دهند (مثل جبران افراطی، اجتناب و تسلیم)؛ این سبک‌های ناکارآمد به تداوم طرحواره منجر می‌شود (۸). سبک‌های مقابله‌ای ناسازگار بیانگر تلاش کودک برای کنارآمدن با نیازهای هیجانی ارضاننشده در محیطی آسیب‌زا است. این سبک‌های مقابله‌ای در دوران کودکی انطباقی هستند؛ اما غالباً در دوران بزرگسالی ناسازگارند (۹). انواع سبک‌های مقابله‌ای تسلیم‌شده، محافظ بی‌تفاوت و جبران‌کننده افراطی آن‌ها به‌ترتیب مطابق با فرایندهای مقابله‌ای تسلیم، اجتناب و جبران افراطی است (۱۰). عملکرد سبک مقابله‌ای تسلیم‌شده، مطیع و اجتناب از بدرفتاری‌های بعدی است. عملکرد سبک‌های مقابله‌ای دیگر یعنی محافظ بی‌تفاوت و جبران‌کننده افراطی، گریز از هیجان‌های آشفته‌سازی است که در پی فعال‌سازی طرحواره‌ها به‌وجود آمده‌اند (۱۱). نتایج پژوهش وو و همکاران نشان داد، در اختلال شخصیت وسواسی افراد به‌ترتیب از سبک‌های مقابله‌ای تسلیم (بیشتر) و جبران افراطی و اجتناب (کمتر) استفاده می‌کنند

1. Borderline Personality Disorder

2. Early maladaptive schemas

3. Coping styles

شرکت‌کنندگان از پژوهش نبود هم‌ابتلائی با سایر بیماری‌های روانی در نظر گرفته شد. ابزار زیر در پژوهش به‌کار رفت.

– پرسشنامه چندمحوری بالینی میلون-۱۳: این پرسشنامه توسط میلون در سال ۱۹۹۴ برای تصمیم‌گیری بالینی و براساس نظریه زیستی-روانی و اجتماعی وی ساخته شد (۱۶). این پرسشنامه ۱۷۵ جمله خودتوصیفی بلی-خیر و ۳۲ مقیاس دارد که در سه گروه مقیاس‌های بالینی شخصیت، الگوی بیمارگونه شخصیت و نشانگان بالینی است. به هر پاسخ بلی یک نمره و به هر پاسخ خیر، صفر داده می‌شود. نمره بیشتر در این پرسشنامه به معنای الگوهای بیمارگونه شخصیت بیشتر در فرد است. میلون به‌طور اختیاری نمره ۸۵ را به‌عنوان وجود قطعی ویژگی مدنظر، نمره کمتر از ۷۵ را وجود برخی از ویژگی‌های مدنظر، نمره ۳۵ را نمره میانه گروه‌های بهنجار یا غیرروان‌پزشکی و نمره ۶۰ را میانه جمعیت‌های روان‌پزشکی تعیین کرد (۱۶). درباره پایایی نسخه اصلی این پرسشنامه، پنج مجموعه داده وجود دارد که فاصله بازآزمایی برای مقیاس‌های اختلال شخصیت همبستگی متوسطی از ۰/۵۸ تا ۰/۹۳ با متوسط ۰/۷۸ به‌دست آمد (۱۶). دادفر و لستر همبستگی نمرات و بازآزمایی نسخه فارسی این پرسشنامه را هنجاریابی کردند که در دامنه ۰/۸۲ تا ۰/۹۸ بود؛ همچنین برای پایایی پرسشنامه از طریق روش همسانی درونی، ضریب آلفای ۰/۸۵ تا ۰/۹۷ گزارش شد (۱۷).

– مقیاس طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ^۲: این مقیاس را یانگ در سال ۱۹۹۰ برای ارزیابی طرحواره‌های ناسازگار اولیه طراحی کرد (۱۸). مقیاس مذکور دارای نود ماده است که هیجده حیطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه را اندازه‌گیری می‌کند. هر ماده به‌کمک مقیاس درجه‌بندی شش‌گزینه‌ای نمره‌گذاری می‌شود. نمره‌های این مقیاس با جمع‌زدن نمرات ماده‌های هر زیرمقیاس به‌دست می‌آید. کسب نمرات بیشتر در این مقیاس به معنای برخورداری از طرحواره‌های ناسازگار بیشتر در فرد است. کمینه و بیشینه نمره فرد در این مقیاس بین ۵۴۰ تا ۵۴۰ است (۱۸). یانگ و همکاران پایایی این پرسشنامه را به‌روش همسانی درونی و بازآزمایی بر نمونه ۵۶۴ نفری از دانشجویان آمریکایی به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۸۱ گزارش کردند (۱۹). همچنین در ایران یوسفی و همکاران پایایی پرسشنامه را بر نمونه‌ای ۵۷۹ نفری در دو مرحله بررسی کردند و پایایی آن را به‌روش آلفای کرونباخ و دو نیمه‌کردن در کل به ترتیب ۰/۹۱ و ۰/۸۶ به‌دست آوردند (۲۰).

– پرسشنامه اجتناب یانگ-رای^۳: این پرسشنامه در سال ۱۹۹۴ توسط یانگ و رای ساخته شد (۲۱). پرسشنامه‌ای ۴۱ آئمی است که به‌منظور بررسی سبک‌های مقابله‌ای اجتنابی طراحی شد. افراد آئیم‌ها را براساس مقیاسی شش‌درجه‌ای (درمورد من کاملاً نادرست=۱، تقریباً نادرست=۲، بیشتر درست است تا نادرست=۳، اندکی درست=۴، تقریباً درست=۵، درمورد من کاملاً درست=۶) نمره می‌دهند. این پرسشنامه دارای پنج خرده‌مقیاس حواس‌پرتی، سرکوب، انکار، سوء‌مصرف و انزواگزینی است. مانند دیگر پرسشنامه‌های طرحواره، درمانگر توجه خاصی به نمره کل مبذول نمی‌دارد؛ بلکه گویه‌هایی با

نمره بیشتر را بررسی می‌کند. باید توجه داشت، نمره بیشتر نشان‌دهنده الگویی کلی از سبک مقابله‌ای اجتناب نیست. سبک مقابله‌ای اجتناب اغلب رگه نافذی است که می‌تواند به‌منظور اجتناب در هر طرحواره به‌کار رود. به‌منظور نمره‌گذاری این پرسشنامه نیز باید نمرات ۵ یا ۶ برای عبارت مشخص شود و سپس با یکدیگر جمع شود. کمینه و بیشینه نمره فرد در این پرسشنامه به ترتیب ۴۱ تا ۲۴۶ است (۲۱). در مطالعه یانگ و رای، ضریب پایایی نسخه اصلی این پرسشنامه به‌روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۷۹ گزارش شد (۲۱). به‌منظور تعیین ضریب پایایی این پرسشنامه، سلیمانی صفت و همکاران در پژوهشی پس از طی مراحل ترجمه و ترجمه مجدد روی دانشجویان ایرانی، ضریب پایایی را از طریق دونیمه‌سازی برابر با ۰/۷۹ به‌دست آوردند (۲۲).

– پرسشنامه جبران یانگ^۴: این پرسشنامه توسط یانگ در سال ۱۹۹۵ ساخته شد (۲۳). این پرسشنامه ابزاری ۴۸ آئمی است و سبک‌های مقابله‌ای بیش‌جبران را ارزیابی می‌کند. این پرسشنامه براساس مقیاسی شش‌درجه‌ای (درمورد من کاملاً نادرست=۱، تقریباً نادرست=۲، بیشتر درست است تا نادرست=۳، اندکی درست=۴، تقریباً درست=۵، درمورد من کاملاً درست=۶) نمره‌گذاری می‌شود. درمانگر پرسشنامه جبران یانگ را به‌عنوان ابزاری بالینی به‌کار می‌برد و درباره آئیم‌های دارای نمره بیشتر با بیمار بحث می‌کند؛ بنابراین کسب نمره بیشتر در این پرسشنامه به معنای سبک‌های مقابله‌ای جبران بیشتر در فرد است. به‌منظور نمره‌گذاری پرسشنامه، تمامی آئیم‌های با نمرات ۵ یا ۶ انتخاب می‌شوند. این پرسشنامه دارای چهار خرده‌مقیاس محرومیت، نقص، رهاشدگی و بدرفتاری است. کمینه و بیشینه نمره فرد در این پرسشنامه به ترتیب ۴۸ تا ۲۸۸ است (۲۳). ضریب پایایی نسخه اصلی این پرسشنامه در پژوهش کاراسمورونگلو و همکاران به‌روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی به ترتیب ۰/۸۳ و ۰/۸۰ به‌دست آمد (۲۴). در پژوهش مولودی و همکاران پس از طی مراحل ترجمه و ترجمه مجدد، این پرسشنامه بر شصت دانشجو اجرا شد و ضریب پایایی به‌دست‌آمده با روش دونیمه‌سازی ۰/۷۸ بود (۲۵).

به‌منظور اجرای پژوهش، در طول بازه زمانی سه‌ماهه، ابتدا پژوهشگر ضمن انجام هماهنگی‌های لازم با مسئولان کلینیک‌های روان‌شناسی شهر تهران و کسب رضایت از آن‌ها برای اجرای پژوهش، در زمان‌های تعیین‌شده به این مراکز مراجعه کرد. سپس پرسشنامه چندمحوری میلون (۱۶)، مقیاس طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ (۱۸)، پرسشنامه اجتناب یانگ-رای (۲۱) و پرسشنامه جبران یانگ (۲۳) توزیع شدند و پس از تکمیل جمع‌آوری شدند. برای اجرای پرسشنامه‌های پژوهش ابتدا توضیحات کلی بیان شد و در حین اجرا نیز به‌شکل فردی و در صورت نیاز توضیحات کامل ارائه شد. ملاحظاتی اخلاقی پژوهش حاضر به‌شرح ذیل بود: تمامی افراد به‌شکل کتبی اطلاعاتی درباره پژوهش دریافت کردند و در صورت تمایل در پژوهش مشارکت کردند؛ این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی استفاده خواهند شد؛

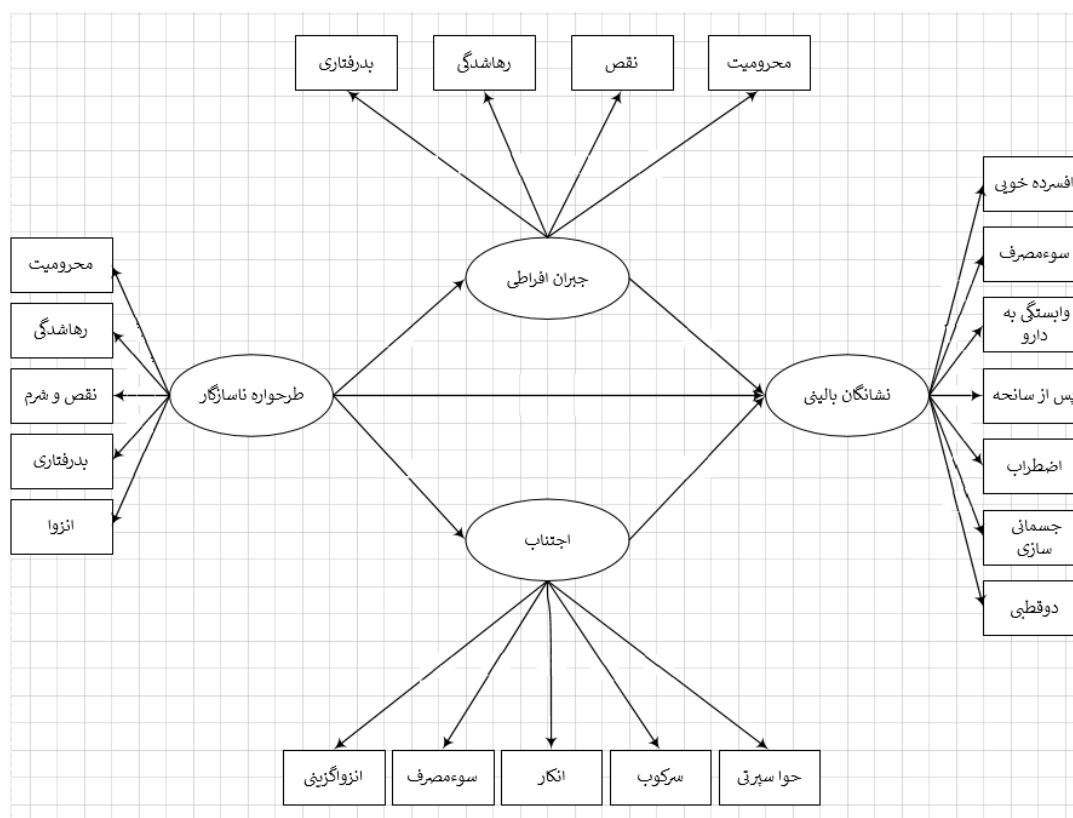
3. Young-Rygh Avoidance Inventory

4. Young Compensation Inventory

1. Millon Clinical Multiaxial Inventory-III

2. Young Early Maladaptive Schemas Scale

به منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت کنندگان ثبت نشد.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

واسطه‌ای، آزمون بوت‌استرپ به کار رفت. سطح معناداری در این پژوهش، ۰/۰۵ در نظر گرفته شد. تحلیل‌های مذکور با بهره‌گیری از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۲ و Lisrel نسخه ۸/۸۰ صورت گرفت.

۳ یافته‌ها

نمونه پژوهش حاضر شامل ۱۹۱ نفر مرد (۶۰/۴ درصد) و ۱۰۹ نفر زن (۳۹/۶ درصد) بود. میانگین و انحراف معیار سن مردان $38/21 \pm 5/61$ سال و میانگین و انحراف معیار سن زنان $34/21 \pm 4/39$ سال به دست آمد. در جدول ۱، شاخص‌های آمار توصیفی متغیرهای آشکار پژوهش ارائه شده است.

مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱ ارائه شده است. در این مدل، جبران افراطی و اجتناب در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانه‌های بالینی نقش میانجی ایفا می‌کنند.

در این پژوهش جداول و شاخص‌های مرکزی و شاخص‌های پراکندگی مانند میانگین و انحراف معیار به کار رفت. از آزمون کولموگوروف اسمیرنوف برای تشخیص توزیع نرمال داده‌ها و از ضریب همبستگی پیرسون و مدل معادلات ساختاری استفاده شد. در راستای برازندگی الگوی پیشنهادی، شاخص مجذور خی دو بر درجه آزادی^۱، شاخص نکویی تطبیقی^۲ (CFI)، شاخص نکویی برازش^۳ (GFI)، شاخص نکویی برازش تطبیقی^۴ (AGFI) و ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب^۵ (RMSEA) بررسی شد. برای ارزیابی روابط

جدول ۱. شاخص‌های آمار توصیفی مؤلفه‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه، جبران افراطی، اجتناب و نشانه‌های بالینی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کمترین نمره	بیشترین نمره	مقدار احتمال K-S
اضطراب	۹/۴۵	۱/۷۶۷	۷	۱۳	۰/۶۱۱
جسمانی سازی	۹/۸۶	۱/۸۵۷	۷	۱۴	۰/۶۵۵
دوقطبی	۹/۴۶	۱/۵۸۰	۷	۱۴	۰/۳۱۲
افسرده خویی	۹/۳۶	۱/۸۶۴	۷	۱۴	۰/۹۳۳
مصرف الکل	۹/۶۲	۲/۰۴۹	۷	۱۴	۰/۲۵۰

4. Adjusted goodness of fit index

5. Root mean square error of approximation

1. χ^2/df

2. Comparative fit index

3. Goodness of fit index

۰/۷۸۲	۱۶	۷	۲/۲۹۵	۹/۸۴	وابستگی به دارو
۰/۶۸۲	۱۴	۶	۲/۱۵۸	۸/۷۷	استرس پس از سانحه
۰/۸۶۴	۳۰	۵	۵/۸۱۰	۱۳/۴۲	جبران محرومیت
۰/۸۶۱	۳۰	۵	۴/۹۳۰	۱۵/۱۵	جبران نقص
۰/۶۴۷	۱۸	۴	۳/۱۹۴	۷/۸۰	جبران بی‌اعتمادی
۰/۵۱۷	۱۲	۲	۲/۲۸۶	۸/۳۱	جبران رهاشدگی
۰/۱۳۴	۲۹	۵	۵/۹۹۰	۱۱/۴۸	محرومیت هیجانی
۰/۹۸۷	۲۸	۵	۵/۱۴۶	۱۰/۴۷	رهاشدگی
۰/۱۰۱	۲۸	۵	۵/۰۶	۱۱/۰۵	بدرفتاری
۰/۲۰۶	۲۸	۵	۳/۵۸۲	۷/۸۷	انزوای اجتماعی
۰/۱۷۱	۲۲	۵	۲/۸۷۵	۶/۵۰	نقص و شرم
۰/۲۹۹	۲۴	۶	۳/۷۳۸	۱۸/۷۹	حواس‌پرتی
۰/۱۵۰	۱۸	۷	۲/۷۷۳	۱۴/۵۷	سرکوب
۰/۲۳۳	۱۸	۳	۳/۴۲۳	۸/۹۲	انکار
۲/۹۸	۱۸	۹	۱/۶۸۲	۱۷/۳۵	مصرف مواد
۰/۲۹۶	۲۴	۴	۴/۱۴۲	۱۵/۸۸	انزواگزینی

در جدول ۱، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش نشان داده شده است. همچنین نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (K-S) مشخص کرد، تمامی متغیرهای پژوهش از توزیع نرمال برخوردار بود ($p > 0/05$). ماتریس همبستگی پیرسون بین متغیرهای مکنون براساس مندرجات جدول ۲، رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه با جبران افراطی را با همبستگی بیشتر ($r = 0/466, p < 0/001$) و رابطه بین نشانگان بالینی با اجتناب را با همبستگی کمتر ($r = 0/10, p < 0/001$) نشان داد. در جدول ۳، شاخص‌های نکویی برازش الگوی ساختاری آورده شده است.

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار و ماتریس همبستگی پیرسون متغیرهای طرحواره‌های ناسازگار اولیه، جبران افراطی، اجتناب و نشانگان بالینی

	۱	۲	۳	۴	میانگین	انحراف معیار
۱ طرحواره ناسازگار اولیه	۱				۲۰/۴۱	۲/۷۲
۲ جبران افراطی	۰/۴۶۶**	۱			۱۴/۶۵۵	۶/۱۴
۳ اجتناب	۰/۲۳۹**	-۰/۲۶۴**	۱		۱۳/۸۵۴	۷/۳۵۵
۴ نشانگان بالینی	۰/۳۷۱**	۰/۲۹۸**	۰/۱۰	۱	۲۵/۷۳	۵/۷۸

$p < 0/05$ **

جدول ۳. شاخص‌های نکویی برازش الگوی ساختاری

شاخص‌های نکویی برازش	نسبت مجذور خی به درجه آزادی	ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب	شاخص نکویی برازش تطبیقی	شاخص نکویی برازش تطبیقی	شاخص نکویی برازش تطبیقی
الگوی ساختاری	۲/۲۸۲	۰/۰۶۵	۰/۸۸	۰/۹۰	۰/۹۳

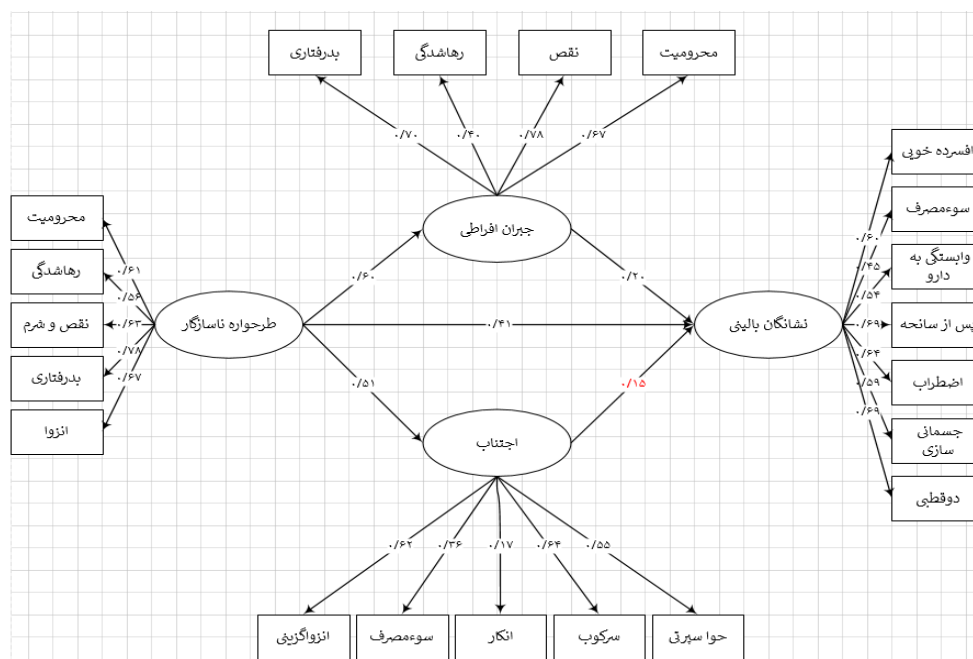
جدول ۴. ضرایب مسیر برآوردشده بین متغیرهای پژوهش در الگوی پژوهش

مسیرها	بار عاملی استاندارد نشده b	خطای معیار	بار عاملی استاندارد β	مقدار احتمال
مسیر کل	طرحواره‌های ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی	۰/۱۰۸	۰/۰۳۷	< 0/001
مسیر مستقیم	طرحواره‌های ناسازگار اولیه به جبران افراطی	۰/۱۱۶	۰/۰۲۱	< 0/001
	طرحواره‌های ناسازگار اولیه به اجتناب	۰/۰۵۰	۰/۰۴۴	0/010
	طرحواره‌های ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی	۰/۱۳۲	۰/۰۲۹	< 0/001
مسیر غیرمستقیم	طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری جبران افراطی به نشانگان بالینی	۰/۰۶۷	۰/۰۳۸	0/015
	طرحواره‌های ناسازگار اولیه با میانجیگری اجتناب به نشانگان بالینی	۰/۱۱۹	۰/۰۳۲	0/013

معنادار به دست آمد. در نهایت ضریب مسیر غیرمستقیم بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی با میانجیگری جبران افراطی ($\beta=0/12, p=0/015$) و ضریب مسیر غیرمستقیم بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی با میانجیگری اجتناب ($\beta=0/49, p=0/013$) معنادار بود. این موضوع بیانگر آن است که متغیرهای جبران افراطی و اجتناب، رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان بالینی را میانجیگری کرده‌اند. الگوی ساختاری پژوهش در شکل ۲ ارائه شده است.

جدول ۳ نشان می‌دهد، شاخص‌های نکویی برازش از برازش مطلوب الگو با داده‌های گردآوری شده حمایت کرده است.

براساس جدول ۴، ضریب مسیر کل (مجموع ضرایب مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم) بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی ($\beta=0/77, p<0/001$) مثبت و معنادار بود. ضریب مسیر مستقیم بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه به جبران افراطی ($p<0/001$)، $\beta=0/60$ مثبت و معنادار و همچنین ضرایب مسیر بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه به اجتناب ($\beta=0/51, p=0/010$) و طرحواره‌های ناسازگار اولیه به نشانگان بالینی ($\beta=0/41, p<0/001$) مثبت و

شکل ۲. الگوی ساختاری پژوهش در تبیین روابط بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه، جبران افراطی، اجتناب و نشانگان بالینی

چالش رویه‌رو می‌شوند، فرد به منظور حفظ صحت و درستی این طرحواره‌ها، اطلاعات را تحریف می‌کند (۷). طرحواره‌های ناسازگار خود را از طریق تحریف‌های شناختی، الگوهای زندگی خودشکنا و سبک‌های کنار آمدن ناسازگارانه تداوم می‌بخشند و به‌طور مستقیم و غیرمستقیم منجر به پریشانی روان‌شناختی اختلال شخصیت می‌شوند (۱۱). طرحواره‌های ناسازگار اولیه از طریق سبک‌های دل‌بستگی، افسردگی را در فرد موجب می‌شوند (۸). می‌توان گفت، رفتارهای ناسازگارانه همچون اعتیاد در پاسخ به طرحواره ایجاد می‌شوند و سپس به وسیله خود طرحواره‌ها برانگیخته می‌شوند (۹). افراد مبتلا به اختلال شخصیت مرزی الگویی از روابط بی‌ثبات دارند و ممکن است در اوایل برقراری روابط از جزئیات بسیار خصوصی یکدیگر مطلع شوند؛ با این وجود، آنان ممکن است به این نتیجه برسند که از دید دیگران فاقد ارزش هستند و احساس کنند طرف مقابلشان به اندازه کافی به فکرشان نبوده است و بخشنده و شایسته نیست؛ در نتیجه تغییر دادن ناگهانی عقیده خود درباره دیگران، روابط آن‌ها را به سمت شکست سوق می‌دهد (طرحواره شکست) (۱۲). یکی از دلایل شکست مکرر، بی‌اعتمادی آن‌ها به دیگران است؛ به‌ویژه جنبه‌های

۴ بحث

هدف از پژوهش حاضر ارائه مدلی برای تبیین شدت نشانگان بالینی اختلال شخصیت مرزی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های مقابله‌ای بود. نتایج تحقیق حاضر حاکی از آن بود که طرحواره‌های ناسازگار اولیه با شدت نشانگان بالینی شخصیت مرزی رابطه معنادار و مستقیم داشتند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش اسماعیلیان و همکاران همسوست. در پژوهش آن‌ها بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و اختلال شخصیت مرزی رابطه وجود داشت؛ همچنین طرحواره‌های ناسازگار اولیه رایج در شخصیت‌های مرزی شامل رهاشدن، بی‌اعتمادی/مورد سوءاستفاده قرارگرفتن، انزوای اجتماعی، محرومیت عاطفی و شرم بود (۱۳).

در تبیین این یافته می‌توان گفت که طرحواره‌های ناسازگار اولیه، موضوعات ثابت و درازمدتی هستند که در دوران کودکی به وجود می‌آیند، به بزرگسالی راه می‌یابند و تا حدی ناکارآمد هستند؛ همچنین آن‌ها تداوم‌بخش‌اند و در برابر تغییر مقاومت می‌کنند. این طرحواره‌ها کار خود را به راحتی و از روی عادت انجام می‌دهند و هنگامی که با

مثبت هر رابطه‌ای موجب احساس ناامنی بیشتر در آن‌ها می‌شود؛ در این شرایط برای کسب اطمینان از واقعی بودن جنبه‌های مثبت (همچون محبت)، دست به بدرفتاری می‌زند (طرحواره بی‌اعتمادی/بدرفتاری)؛ به این امید که فرد مقابل از امتحان پیروز بیرون آید و آن‌ها را طرد نکند؛ اما به دلیل بی‌ثباتی رفتاری و هیجانی، تداوم بدرفتاری و فقدان مهارت کافی (خویشتنداری کافی)، از طرف دیگران طرد می‌شوند (۱۰).

یافته دیگر این مطالعه درباره رابطه سبک‌های مقابله‌ای با طرحواره‌های ناسازگار اولیه بود. نتایج نشان داد، سبک‌های مقابله‌ای جبران افراطی و اجتناب در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان شخصیت مرزی نقش میانجی ایفا می‌کنند. در واقع، سبک‌های مقابله‌ای با نشانگان بالینی شخصیت مرزی مرتبط هستند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش کارلسون و همکاران همسوست. آن‌ها دریافتند، اختلال در عملکرد اجتماعی و سبک‌های مقابله‌ای با اختلال شخصیت مرزی رابطه مثبت دارد؛ همچنین حمایت اجتماعی و شبکه اجتماعی سالم ممکن است نقش مهمی در نقش اجتماعی زنان مبتلا به اختلال شخصیت مرزی داشته باشد (۱۴).

در تبیین این یافته می‌توان گفت، زمانی که طرحواره‌ها برانگیخته می‌شوند، افراد با سبک‌های مقابله‌ای ناکارآمدی به آن واکنش نشان می‌دهند (مثل جبران افراطی، اجتناب و تسلیم)؛ این سبک‌های ناکارآمد به تداوم طرحواره منجر می‌شود (۸). سبک‌های مقابله‌ای ناسازگار بیانگر تلاش کودک برای کنار آمدن با نیازهای هیجانی ارضاننده در محیطی آسیب‌زا است. این سبک‌های مقابله‌ای در دوران کودکی انطباقی هستند؛ اما غالباً در دوران بزرگسالی ناسازگارند. انواع سبک‌های مقابله‌ای تسلیم‌شده، محافظ بی‌تفاوت و جبران‌کننده افراطی آن‌ها به ترتیب مطابق با فرایندهای مقابله‌ای تسلیم، اجتناب و جبران افراطی است. عملکرد سبک مقابله‌ای تسلیم‌شده، مطیع بودن و اجتناب از بدرفتاری‌های بعدی است. عملکرد سبک‌های مقابله‌ای دیگر یعنی محافظ بی‌تفاوت و جبران‌کننده افراطی، گریز از هیجان‌های آشفته‌سازی است که در پی فعال‌سازی طرحواره‌ها به وجود آمده‌اند. در بحث طرحواره، سبک‌های مقابله‌ای از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. رفتارهای ناسازگار فرد قسمتی از طرحواره او نیست؛ بلکه رفتارهای ناسازگار به‌عنوان پاسخی در برابر طرحواره‌های ناسازگار اولیه شکل می‌گیرد. به این رفتارها که توسط طرحواره‌ها برانگیخته می‌شوند ولی جزئی از طرحواره‌ها نیستند، اصطلاحاً «راهبردهای مقابله‌ای» می‌گویند. همه موجودات در مقابل تهدید، سه واکنش (جنگ، گریز، میخکوب) را نشان می‌دهند که با سه سبک مقابله‌ای جبران افراطی، اجتناب و تسلیم همخوانی دارد (۱۱).

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان گفت که جامعه تحقیق شامل مراجعه‌کنندگان با تشخیص اختلال شخصیت مرزی شهر تهران بود و در تعمیم‌پذیری نتایج به افراد با اختلال شخصیت مرزی در شهرهایی دیگر باید احتیاط کرد؛ همچنین پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های همبستگی بود و نمی‌توان گفت طرحواره‌های ناسازگار اولیه و سبک‌های مقابله‌ای علت اصلی اختلال شخصیتی مرزی است؛ بنابراین در

تحقیقات بعدی لازم است اثرات سایر ویژگی‌های روان‌شناختی (سبک‌های تنظیم شناختی، تکانشگری و...) روی اختلال شخصیت مرزی بررسی و مطالعه شود؛ در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد؛ از این رو باتوجه به اینکه پرسشنامه‌ها جنبه خودسنجی داشتند، ممکن است در پاسخ‌ها سوگیری وجود داشته باشد؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از روش مصاحبه نیز برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شود؛ به‌خصوص در جمع‌آوری اطلاعات متغیر اختلالات شخصیت مرزی، استفاده از روش مصاحبه ضروری است.

۵ نتیجه‌گیری

براساس نتایج پژوهش نتیجه گرفته می‌شود که سبک‌های مقابله‌ای جبران افراطی و اجتناب در رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان بالینی اختلال شخصیت مرزی نقش میانجی ایفا می‌کنند. به‌طور کلی نتایج این پژوهش از اهمیت نقش طرحواره‌های ناسازگار در افراد مبتلا به اختلال شخصیت مرزی حمایت می‌کند. این مسئله، لزوم بررسی روان‌شناختی دقیق بیماران مبتلا به اختلال شخصیت مرزی را روشن می‌کند؛ بدین جهت که می‌تواند زمینه را برای رفتارهای خودآسیب‌رسان فراهم کند.

۶ بیانیه‌ها

تأییدیه اخلاقی و رضایت‌نامه از شرکت‌کنندگان

تمامی افراد به‌شکل کتبی اطلاعاتی درباره پژوهش دریافت کردند و در صورت تمایل در پژوهش مشارکت کردند. این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی استفاده خواهند شد. به‌منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت‌کنندگان ثبت نشد. این مقاله برگرفته از رساله دکتری در رشته روان‌شناسی عمومی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم است. همچنین مجوز اجرای این پژوهش بر گروه مطالعه‌شده از کلینیک‌های روان‌شناسی شهر تهران با شماره نامه ۱۳۶ صادر شده است.

رضایت برای انتشار

این امر غیرقابل اجرا است.

دردسترس بودن داده‌ها و مواد

بخشی از داده‌ها نظیر اطلاعات مربوط به پیامد اصلی یا امثال آن امکان اشتراک‌گذاری دارد.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند هیچ‌گونه تضاد منافی ندارند.

منابع مالی

تأمین منابع مالی از هزینه‌های شخصی بوده و توسط هیچ نهاد یا سازمانی صورت نگرفته است.

مشارکت نویسندگان

نویسنده اول داده‌های به‌دست‌آمده را آنالیز و تفسیر کرد. نویسنده دوم، در نگارش نسخه دست‌نوشته همکار اصلی بود. همه نویسندگان نسخه دست‌نوشته نهایی را خواندند و تأیید کردند.

References

1. Ford JD, Courtois CA. Complex PTSD, affect dysregulation, and borderline personality disorder. *Borderline Personal Disord Emot Dysregul.* 2014;1:9. doi: [10.1186/2051-6673-1-9](https://doi.org/10.1186/2051-6673-1-9)
2. González RA, Igoumenou A, Kallis C, Coid JW. Borderline personality disorder and violence in the UK population: categorical and dimensional trait assessment. *BMC Psychiatry.* 2016;16:180. doi: [10.1186/s12888-016-0885-7](https://doi.org/10.1186/s12888-016-0885-7)
3. Gunderson JG, Sabo AN. The phenomenological and conceptual interface between borderline personality disorder and PTSD. *Am J Psychiatry.* 1993;150(1):19–27. doi: [10.1176/ajp.150.1.19](https://doi.org/10.1176/ajp.150.1.19)
4. Pierò A, Cairo E, Ferrero A. Personality dimensions and working alliance in subjects with borderline personality disorder. *Rev Psiquiatr Salud Ment.* 2013;6(1):17–25. doi: [10.1016/j.rpsm.2012.04.005](https://doi.org/10.1016/j.rpsm.2012.04.005)
5. Diamond D, Yeomans FE, Stern B, Levy KN, Hörz S, Doering S, et al. Transference focused psychotherapy for patients with comorbid narcissistic and borderline personality disorder. *Psychoanalytic Inquiry.* 2013;33(6):527–51. doi: [10.1080/07351690.2013.815087](https://doi.org/10.1080/07351690.2013.815087)
6. Keuroghlian AS, Frankenburg FR, Zanarini MC. The relationship of chronic medical illnesses, poor health-related lifestyle choices, and health care utilization to recovery status in borderline patients over a decade of prospective follow-up. *J Psychiatr Res.* 2013;47(10):1499–506. doi: [10.1016/j.jpsychires.2013.06.012](https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2013.06.012)
7. Perroud N, Badoud D, Weibel S, Nicasastro R, Hasler R, Küng A-L, et al. Mentalization in adults with attention deficit hyperactivity disorder: Comparison with controls and patients with borderline personality disorder. *Psychiatry Res.* 2017;256:334–41. doi: [10.1016/j.psychres.2017.06.087](https://doi.org/10.1016/j.psychres.2017.06.087)
8. Tahirovic S, Bajric A. Child-parent attachment styles and borderline personality disorder relationship. *Mediterranean Journal of Clinical Psychology.* 2016;4(2):56–67. doi: [10.6092/2282-1619/2016.4.1277](https://doi.org/10.6092/2282-1619/2016.4.1277)
9. Greene LR. Primitive defenses, object relations, and symptom clusters in borderline psychopathology. *J Pers Assess.* 1996;67(2):294–304. doi: [10.1207/s15327752jpa6702_6](https://doi.org/10.1207/s15327752jpa6702_6)
10. Zanarini MC, Weingeroff JL, Frankenburg FR. Defense mechanisms associated with borderline personality disorder. *J Pers Disord.* 2009;23(2):113–21. doi: [10.1521/pedi.2009.23.2.113](https://doi.org/10.1521/pedi.2009.23.2.113)
11. American Psychiatric Association. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5®)*. Rezaie F, Fakhraie A, Farmand A, Niloofari A, Hashemi Azar J, Shamoo F. (Persian translator). Tehran: Arjmand Pub; 2016.
12. Wu C, Shi C, Dong W, Li B, Wu R. Association between alexithymia and immature coping styles is mediated by self-inconsistency and is correlated to obsessive-compulsive symptoms. *J Nerv Ment Dis.* 2020 May 1;208(5):377-86. doi: [10.1097/NMD.0000000000001133](https://doi.org/10.1097/NMD.0000000000001133)
13. Esmaeilian N, Dehghani M, Koster EHW, Hoorelbeke K. Early maladaptive schemas and borderline personality disorder features in a nonclinical sample: A network analysis. *Clin Psychol Psychother.* 2019;26(3):388–98. doi: [10.1002/cpp.2360](https://doi.org/10.1002/cpp.2360)
14. Carlson EM, Cox DW, Kealy D, Chapman AL, Ogrodniczuk JS. Social role dysfunction and coping in borderline personality disorder. *Personality and Mental Health.* 2020;14(2):227–39. doi: [10.1002/pmh.1476](https://doi.org/10.1002/pmh.1476)
15. Kline RB. *Principles and practice of structural equation modeling.* New York, NY: Guilford; 2015.
16. Millon T. *Millon Clinical Multiaxial Inventory-III manual.* Minneapolis, MN: National Computer System; 1994.
17. Dadfar M, Lester D. Prevalence of personality disorders and clinical syndromes using the millon clinical multiaxial inventory III (MCMII-III) in an Iranian clinical sample. *International Journal of Biomedical Engineering and Clinical Science.* 2016;3(4):36. doi: [10.11648/j.ijbecs.20170304.13](https://doi.org/10.11648/j.ijbecs.20170304.13)
18. Young JE. *Cognitive therapy for personality disorders: a schema-focused approach.* Sarasota, Fla: Professional Resource Press; 1990.
19. Young J, Norman S, Thomas J. Schema Questionnaire. *Journal of Cognitive Therapy and Research.* 1995;19:295-321.
20. Yousefi N, Etemadi O, Bahrami F, Ahmadi SA, Fatehi zاده MA-S. Comparing early maladaptive schemas among divorced and non-divorced couples as predictors of divorce. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology.* 2010;16(1):21–33. [Persian] <http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-916-en.pdf>
21. Young JE, Rygh J. *Young-Rygh Avoidance Inventory.* New York: Cognitive Therapy Center of New York; 1994.
22. Soleimani Sefat E, Sa'adati H, Azimian S, Amani S, Saleh manijeh H, Leshni L. Psychometric properties of Persian version of young-rygh avoidance inventory. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology.* 2017;23(2):232–43. [Persian] doi: [10.29252/nirp.ijpcp.23.2.232](https://doi.org/10.29252/nirp.ijpcp.23.2.232)
23. Young JE. *Young Compensation Inventory.* New York: Cognitive Therapy Center of New York. 1995.
24. Karaosmanoğlu HA, Soygüt G, Kabul A. Psychometric properties of the Turkish young compensation inventory. *Clin Psychol Psychother.* 2013;20(2):171–9. doi: [10.1002/cpp.787](https://doi.org/10.1002/cpp.787)
25. Moloodi R, Dobson K, Fata L, Pourshahbaz A, Mohammadkhani P, Mootabi F, et al. Psychometric properties of Persian version of cognitive behavioural avoidance scale: results from student, general population and clinical samples in Iran. *Behav Cogn Psychother.* 2020;48(6):705–16. doi: [10.1017/s1352465820000247](https://doi.org/10.1017/s1352465820000247)